

DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE INVESTICIONIM FONDOVIMA
"MANAGEMENT SOLUTIONS" DOO BANJA LUKA

**POLITIKA UPRAVLJANJA
SUKOBOM INTERESA**

Banja Luka, april 2016. godine

SADRŽAJ

UVOD.....	2
I UTVRĐIVANJE SUKOBA INTERESA	2
1.1. Relevantna lica	4
II POTENCIJALNI SUKOBI INTERESA I NAČINI RJEŠAVANJA	6
III OSTALI SUKOBI INTERESA MOGUĆI PRILIKOM POSLOVNIH AKTIVNOSTI.....	7
DRUŠTVA.....	7
Postizanje najpovoljnijeg ishoda za fond(ove)	7
Posebne brokerske usluge i prekomjerno trgovanje	7
Prekomjerno trgovanje	8
Transakcije kupovine i prodaje i alokacija finansijskih instrumenata	8
Trgovanje Društva za vlastiti račun.....	9
Odnosi sa vlasnikom Društva	9
IV LIČNE TRANSAKCIJE.....	10
4.1. Prijava namjere sticanja/otuđenja finansijskih instrumenata	10
4.2. Zabranjene aktivnosti	11
4.3. Tajnost podataka	11
4.4. Zabrana trgovanja akcijama/udjelima investicionih fondova kojima upravlja.....	12
Društvo	12
V POVJERLJIVE I POVLAŠTENE INFORMACIJE, KOMUNIKACIJA ZAPOSLENIH.....	12
5.1. Povjerljive i povlaštene informacije.....	12
5.2. Komunikacija zaposlenih.....	13
5.3. Pokloni i povlastice	14
VI GLASANJE NA SKUPŠTINAMA I OSTVARIVANJE DRUGIH PRAVA KOJA PROIZILAZE IZ HARTIJA OD VRIJEDNOSTI I DRUGIH FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE NALAZE POD UPRAVLJANJEM.....	15
VII DELEGIRANJE	15
VIII PRIJAVA SUKOBA INTERESA.....	15
OBRAZAC 1 - „Izjava o vlasništvu nad finansijskim instrumentima“	16
OBRAZAC 2 - „Kvartalna prijava radnika o trgovanju finansijskim instrumentima za	17
vlastiti račun“	17

Na osnovu člana 33. Odluke o osnivanju Društva za upravljanje investicionim fondovima „MANAGEMENT SOLUTIONS“ d.o.o. Banja Luka, a u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o investicionim fondovima (Službeni glasnik Republike Srpske, broj: 82/15) i Pravilnikom o poslovanju društava za upravljanje investicionim fondovima (Službeni glasnik Republike Srpske, broj: 105/15), Upravni odbor Društva za upravljanje investicionim fondovima “MANAGEMENT SOLUTIONS” d.o.o., na svojoj I (prvoj) sjednici održanoj 13.04.2016. godine, donosi:

POLITIKU UPRAVLJANJA SUKOBOM INTERESA

UVOD

Ovom Politikom upravljanja sukoba interesa (u daljem tekstu: Politika) uređuju se pitanja od značaja za mogućnost sukoba interesa Društva za upravljanje investicionim fondovima „Management solutions“ d.o.o. Banja Luka (u daljem tekstu: „Društvo“) i investicionih fondova kojim ono upravlja, odnosno akcionara i vlasnika udjela u investicionim fondovima.

U smislu ove Politike, sukobom interesa smatra se svako postupanje ili propust postupanja odnosno učinak postupanja ili propuštanja postupanja koje je kao takvo utvrđeno odredbama Zakona o investicionim fondovima i drugih pravnih akata, odredbama ove Politike, te Prospektom i Pravilima poslovanja Društva.

Ovom Politikom se zabranjuje svako postupanje Društva, njegove Uprave i Upravnog odbora, kao i lica koje na osnovu radnog ili drugog odnosa po zakonom dopuštenoj osnovi obavljaju poslove u Društvu ili za Društvo, a čije bi preduzimanje ili propust preduzimanja ili njegovi učinci predstavljali sukob interesa u smislu ove Politike.

Sva relevantna lica Društva dužna su se upoznati i postupati u skladu sa ovom Politikom. Nepridržavanje odredbi ove Politike može rezultovati pokretanjem disciplinskog postupka. Procedure nastale i koje se nalaze u ovoj Politici biće ažurirane najmanje jednom godišnje. Za redovno ažuriranje procedura odgovorno je lice zaduženo za praćenje usklađenosti sa relevantnim propisima, u sklopu Jedinice za kontrolu (Middle office).

I UTVRĐIVANJE SUKOPA INTERESA

Sukob interesa predstavlja svaku situaciju u kojoj Društvo, njegovi zaposleni i/ili relevantna lica nisu neutralni i objektivni u odnosu na predmet poslovanja Društva, odnosno kada koristeći svoju specifičnu poziciju pri pružanju i obavljanju osnovnih djelatnosti društva za upravljanje imaju profesionalne i/ili lične interese koji se protive interesima akcionara, vlasnicima udjela, odnosno interesima investicionog fonda.

Društvo preduzima sve razumne korake kako bi prepoznalo, upravljalo, pratilo i spriječilo ili objavilo sukob interesa te uspostavlja odgovarajuće kriterijume za utvrđivanje vrste sukoba

interesa čije bi postojanje moglo naštetiti interesima investicionog fonda, odnosno akcionarima fonda i vlasnicima udjela.

Društvo će, prilikom utvrđivanja sukoba interesa do kojeg može doći prilikom obavljanja djelatnosti Društva, a čije postojanje može štetiti interesima vlasnika akcija, odnosno vlasnika udjela (u daljem tekstu: "Investitori") u fondovima kojima upravlja društvo, uzeti u obzir okolnosti nalazi li se Društvo, relevantno lice ili lice posredno ili neposredno povezano sa Društvom putem kontrole, u sklopu obavljanja djelatnosti Društva ili iz drugih razloga, u situaciji da:

- a) bi mogli ostvariti finansijsku dobit ili izbjeći finansijski gubitak na štetu investicionog fonda,
- b) imaju interes ili korist od usluge ili izvršene transakcije za račun investicionog fonda, a koji se razlikuju od interesa investicionog fonda,
- c) imaju finansijski ili neki drugi motiv za pogodovanje interesima akcionarima, vlasnicima udjela u investicionom fondu na štetu interesa investicionog fonda,
- d) obavljaju isti posao za investicioni fond kao i za druga lica koji nisu investicioni fond,
- e) primaju ili će primiti od drugih lica dodatne podsticaje ili naknade u vezi upravljanja imovinom investicionog fonda, u vidu novca, roba ili usluga, a što nije uobičajena provizija ili naknada za tu uslugu.

Društvo preduzima sve razumne korake kako bi prepoznalo, upravljalo, pratilo i spriječilo ili objavilo sukob interesa te je uspostavilo odgovarajuće kriterijume za utvrđivanje vrste sukoba interesa čije bi postojanje moglo naštetiti interesima fondova kojima Društvo upravlja i/ili investitorima. Navedeno uključuje:

- nezavisno i kontinuirano jačanje sistema unutrašnjih kontrola, te identifikovanje sukoba interesa koji mogu nastati između Društva i/ili relevantnih lica sa jedne strane i Investitora sa druge strane, kako bi se izbjeglo negativno djelovanje sukoba interesa na interese Investitora;
- kontinuirano sprovođenje kontrole razmjene informacija između relevantnih lica koja su uključena u poslove kojim u sebi nose rizik sukoba interesa, ukoliko bi razmjena podataka mogla nanijeti štetu jednom ili više Investitora;
- uredno i ažurno vođenje evidencije ličnih transakcija relevantnih lica;
- rukovodilac relevantne osobe, koja se prema njegovom mišljenju nalazi u potencijalnom sukobu interesa, diskreciona ovlaštenja u pogledu izuzimanja istog lica od učestvovanja u sprovođenju predmetne transakcije;
- utvrđivanje odvojenog nadzora nad relevantnim licima čija primarna funkcija uključuje poslovne aktivnosti za Investitora ili pružanje usluga investitorima čiji interesi mogu izazvati sukob interesa;

- uklanjanje svake neposredne povezanosti između primanja relevantnih lica koja su većim dijelom uključena u jednu poslovnu aktivnost i primanja ili dobit koju ostvare druga relevantna lica, većim dijelom uključena u drugu poslovnu aktivnost kada za do sukoba interesa može doći u vezi sa tim aktivnostima (npr. primanja između zaposlenih front office-a i back office-a);
- preduzimanje odgovarajućih mjera (npr. prethodne saglasnosti viših rukovodilaca) kojima je cilj spriječiti ili kontrolisati istovremeno ili naknadno učestvovanje relevantnog lica u kupovini ili prodaji finansijskih instrumenata ukoliko te aktivnosti mogu naštetiti ispravnom upravljanju sukobom interesa;
- uspostavljanje sistema praćenja, čuvanja, vođenja i ažuriranja podataka o uslugama i aktivnostima koje je Društvo obavilo, a u kojima se sukob interesa, koji može imati štetne posljedice za interese jednog ili više Investitora pojavio;
- vođenje Registra sukoba interesa odnosno evidencije o preduzetim mjerama od strane Društva u vezi sprječavanja sukoba interesa;
- periodična provjera i po potrebi revidiranje primjerenosti sistema uspostavljenih kontrola u vezi potencijalnog ili stvarnog sukoba interesa;
- organizovanje obuke relevantnih lica u cilju postizanja stepena obrazovanja, odnosno informisanosti, o svim aspektima nastanka i štetnih posljedica postojanja sukoba interesa u poslovima koje obavlja Društvo.

1.1. Relevantna lica

Relevantno lice prema članu 2. tačka j) Pravilnika o poslovanju društva za upravljanje investicionim fondovima je:

- 1) lice na rukovodećoj poziciji u društvu za upravljanje, lice koje je član društva, član upravnog odbora ili prokurista društva za upravljanje,
- 2) lice na rukovodećoj poziciji ili lice koje je član društva u svakom pravnom licu ovlašćenom za prodaju udjela otvorenog fonda,
- 3) lice na rukovodećoj poziciji u pravnom licu na koje je društvo za upravljanje prenijelo svoje poslove,
- 4) zaposleni u društvu za upravljanje, zaposleni u pravnom licu na koje je društvo za upravljanje prenijelo svoje poslove ili zaposleni u pravnom licu ovlašćenom za prodaju udjela u otvorenom investicionom fondu, a koji je uključen u djelatnost koju društvo za upravljanje obavlja.

Lice sa kojim je relevantno lice povezano prema prema članu 2. tačka k) Pravilnika o poslovanju društva za upravljanje investicionim fondovima je:

- 1) pravno lice s kojim je relevantno lice povezano učešćem u osnovnom kapitalu ili na drugi način ostvaruje značajan uticaj,
- 2) srodnici relevantnih lica - fizičkih lica:
 - supružnici, odnosno lica koja žive u vanbračnoj zajednici,
 - potomci i preci u pravoj liniji neograničeno,
 - srodnici do trećeg stepena srodstva u pobočnoj liniji, uključujući i srodstvo po tazbini,

- usvojlac i usvojenici i potomci usvojenika,
- staralac i štićenici i potomci štićenika i
- pastorak i njegovi potomci.

Relevantna lica uključena u različite poslovne aktivnosti, a koje uključuju mogući sukob interesa, obavljaju te aktivnosti nezavisno o licima uključenim u druge poslovne aktivnosti Društva.

Odvojeni nadzor nad poštovanjem odredbi ove Politike sprovodi lice zaduženo za praćenje usklađenosti sa relevantnim propisima u sklopu jedinice za kontrolu, koji je dužan upozoriti Upravu Društva u slučaju sumnje u nepridržavanje načela iz ove Politike.

Prije početka pružanja usluge Investitoru Društvo mora objaviti sve stvarne ili potencijalne sukobe interesa u pogledu kojih Društvo nije u potpunosti uvjeren da će njegove procedure i mjere upravljanja sukobom ili potencijalnim sukobom interesa spriječiti nastanak rizika za interese Investitora.

U slučajevima kada usvojena Politika, procedure i mjere za upravljanje sukobom interesa nisu dovoljne da bi se u razumnoj mjeri spriječila šteta koja bi mogla nastati za Investitore, lice zaduženo za praćenje usklađenosti sa relevantnim propisima će bez odgađanja obavijestiti Upravu Društva sa ciljem donošenja odluke kojom se osigurava postupanje u najboljem interesu Investitora.

Ukoliko se potencijalni sukobi interesa mogu riješiti redovnom primjenom postupaka i mjera iznesenih u ovoj Politici, sukob interesa je potrebno izbjeći, na primjer, odbijanjem učestvovanja u predloženoj transakciji/poslovnoj aktivnosti.

Ako relevantno lice nije sigurno da li postoji sukob interesa ili kako upravljati njime (bilo da se radi o potencijalnom ili stvarnom sukobu interesa), u tom slučaju relevantno lice je dužno sukob interesa uputiti licu zaduženom za praćenje usklađenosti sa relevantnim propisima.

Relevantna lica su dužna dokumentovati i održavati evidenciju svih preduzetih aktivnosti u okviru svog područja odgovornosti, u svrhu utvrđivanja, procjene, upravljanja i upućivanja slučaja sukoba interesa iz svoje nadležnosti na viši nivo.

Relevantna lica moraju sarađivati sa licem zaduženim za praćenje usklađenosti sa relevantnim propisima, te na njegov zahtjev pružiti uvid u sve dokumente iz evidencije koju vode u svrhu utvrđivanja sukoba interesa.

II POTENCIJALNI SUKOB I INTERESA I NAČINI RJEŠAVANJA

Potencijalni sukobi interesa i načini rješavanja sukoba interesa su:

- Svaki zaposleni društva za upravljanje obavezan je Middle office-u (jedinici za kontrolu) prijaviti sve postojeće klijent račune koje on i sa njim povezana lica imaju otvorene u zemlji i inostranstvu kao i svaki novi klijent račun kojeg zaposleni i sa njim povezana lica otvore, te broj i oznaku vlasničkih hartija od vrijednosti, udjela u fondovima i drugih finansijskih instrumenata kojima zaposleni i sa njim povezana lica raspolažu.
Klijent račun iz prethodnog stava je svaki račun zaposlenog, odnosno sa njim povezanog lica, otvoren kod ovlaštenog berzanskog posrednika za trgovanje hartijama od vrijednosti, odnosno finansijskim instrumentima.
- Zaposleni društva za upravljanje koji obavljaju poslove upravljanja imovinom investicionog fonda i sa njim povezane poslove ne smiju akcionarima investicionog fonda niti drugim licima davati savjete povezane sa kupoprodajom hartija od vrijednosti, odnosno finansijskih instrumenata i ulaganja u hartije u vrijednost, niti davati mišljenje o povoljnom ili nepovoljnom sticanju ili otuđenju hartija od vrijednosti, odnosno finansijskih instrumenata.
- Osnovno je načelo, na kojem se zasniva ugled Društva i povjerenje akcionara, povjerljivost u obavljanju poslova i djelatnosti društva za upravljanje i odgovornost čuvanja tajnosti podataka i obavještenja, te se od zaposlenih traži da se pridržavaju tog načela i nakon prestanka njihovog radnog odnosa sa Društvom.
Zaposleni Društva i povezana lica kojima su pri obavljanju svakodnevnih radnih zadataka ili pri obavljanju djelatnosti Društva dostupni podaci o akcionarima/vlasnika udjela, te njihovim ličnim podacima, ili podacima koji se prema donesenim propisima smatraju tajnim, dužni su zaštititi i čuvati te podatke kao poslovnu tajnu.
- Društvo će obratiti pažnju na moguće sukobe interesa sa osnivačem i/ili povezanim licima Društva i investicionog fonda, kao i sa ostalim akcionarima odnosno vlasnicima udjela u Društvu. Društvo ne smije dogovarati prodaju, kupovinu ili prijenos imovine, transakciju na tržištu kapitala između investicionog fonda i navedenih lica. Društvo ne smije ulagati imovinu fonda u hartije od vrijednosti izdavaoca koje su u većinskom vlasništvu navedenih lica. Društvo će upravljati imovinom investicionog fonda na način da se interesi investicionog fonda stavljaju ispred interesa navedenih lica.
- Društvo će osigurati da promotivne informacije budu sveobuhvatne, istinite, jasne, nepristrasne, da ne dovode Investitore u pogledu ulaganja u investicioni fond, te da budu u skladu sa Zakonom i propisima donesenim na osnovu Zakona. Zaposleni ne smiju zloupotrebjavati nestručnost akcionara u smislu pribavljanja poslovne koristi za sebe ili bilo koje povezano lice, izbjegavati prikazivanje ličnog mišljenja i procjena kao

činjenica, te nastojati objasniti akcionaru odnosno vlasniku udjela stručnu terminologiju koju koriste pri prezentaciji.

Svaki zaposleni Društva dužan je Upravi prijaviti svaki mogući sukob interesa, kao i svaki pritisak ili neprimjereni uticaj kojem je izložen u obavljanju svojih poslova i dužnosti.

Društvo je dužno čuvati i redovno ažurirati podatke o poslovima koje je obavilo u sklopu djelatnosti upravljanja investicionim fondom ili koji su obavljeni za račun društva za upravljanje, a u kojima se pojavio ili se može pojaviti sukob interesa koji može imati štetne posljedice za interese jednog ili više investicionih fondova ili Investitora.

III OSTALI SUKOB I INTERESA MOGUĆI PRILIKOM POSLOVNIH AKTIVNOSTI DRUŠTVA

Izbor partnera

Društvo preduzima sve razumne mjere za postizanje najpovoljnijeg ishoda za fondove kojima upravlja (prema tzv. best execution načelu), a u skladu sa zadanim investicionim ciljevima i ograničenjima. Uprava društva će odobravati partnere sa kojima Društvo može saradivati. Partneri (nezavisni revizor, brokersko društvo, web dizajneri i sl) će se odobravati u skladu sa propisima i internim aktima Društva. Prilikom izbora partnera kvalitativni faktori su pri tome jednako važni kao i kvantitativni faktori, te će se uslovi i kriterijumi detaljno biti razrađeni u samom postupku izbora partnera.

Postizanje najpovoljnijeg ishoda za fond(ove)

Prilikom upravljanja imovinom fondova, društvo će postupati u najboljem interesu Investitora, korektno i u skladu sa pravilima struke. Cilj Društva je postupati prema Investitorima nepristrasno i ravnopravno, prilikom savjetovanja, kao i prilikom obavljanja poslova za račun Investitora, odnosno fondova kojima Društvo upravlja naročito u situacijama u kojima su zaposleni svjesni da bi oni ili Društvo, osim uobičajenog poslovnog odnosa sa investitorom, mogli imati i značajan interes koji bi mogao uticati na poslovanje sa Investitorom. U tom slučaju je potrebno zanemariti takav interes, a zaposleni su dužni postupati u interesu Investitora, odnosno fondova kojima Društvo upravlja.

Posebne brokerske usluge i prekomjerno trgovanje

Sporazumi o posebnim brokerskim uslugama mogu rezultovati sukobom interesa između:

- Društva, fondova kojima Društvo upravlja i Investitora, kada se te usluge koriste prekomjerno ili kada je izbor brokera uslovan sa namjerom da se dobiju dodatne usluge
- Fondova kojima Društvo upravlja, kao i između Investitora jer dolazi do smanjene transparentnosti u alokaciji troškova i identifikaciji opravdanosti trgovanja.

Plaćanje naknade ili provizije ili davanje nenovčanih pogodnosti mora biti utvrđeno na način koji pridonosi kvaliteti usluge i ne umanjuje obavezu Društva da djeluje u najboljem interesu Investitora, odnosno fondova kojima Društvo upravlja.

Sve dodatne usluge moraju direktno pomoći Društvu u donošenju njegovih investicionih odluka, a eventualne povećane troškove koji su iz toga proizašli moraju snositi oni fondovi pod upravljanjem Društva koji imaju direktnu korist od takvih dodatnih usluga.

Primjerene naknade koje omogućavaju pružanje usluga ili su za to nužne, kao što su troškovi kastodija, troškovi poravnjanja, troškovi transakcije, naknade regulatoru ili pravni troškovi ne smatraju se dodatnim uslugama zbog kojih bi Društvo bilo u sukobu interesa.

Prekomjerno trgovanje

Prekomjerno trgovanje predstavlja povećanje broja transakcija iznad uobičajenog i stvarno potrebnog broja, a koja su protivna interesima Investitora i fondova kojima Društvo upravlja, jer se povećavaju troškovi te umanjuje vrijednost imovine pod upravljanjem Društva.

Društvo će upravljati fondovima u skladu sa najboljim interesima Investitora i prema načelu pažnje dobrog stručnjaka, te će učiniti sve što je u njegovoj moći da spriječi pojavu prekomjernog trgovanja. Zaposleni u Front office-u su ovlašteni realizovati samo one transakcije koje su u interesu fondova kojima Društvo upravlja i Investitora i ni pod kojim okolnostima ne smiju sklapati transakcije sa ciljem da povećaju iznos troškova koje će snositi fondovi.

Transakcije kupovine i prodaje i alokacija finansijskih instrumenata

Osnovno načelo pri obavljanju transakcija za fondove je pravedno i jednako postupanje prema svim investitorima, bez obzira na veličinu i vrijeme njihovog ulaganja, a sve u skladu sa definisanom strategijom i politikom ulaganja za svaki fond. Kada Društvo odluči obaviti određenu transakciju dužno je to učiniti bez nepotrebnih odgađanja uzimajući u obzir trenutne tržišne okolnosti.

S obzirom na različite strategije ulaganja pojedinih fondova, uplate i isplate vlasnika udjela (kod OIF-a), kretanje cijena na tržištu u određenom vremenskom periodu, te mogućnosti da zbog niske likvidnosti pojedinih finansijskih instrumenata svi nalozi neće biti realizovani u potpunosti, nije moguće unaprijed odrediti preciznu formulu za određivanje prioriteta transakcija.

Prilikom kupovine odnosno prodaje zaposleni u Front office-u će se pridržavati sljedećih smjernica kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri osigurao fer i jednaki tretman svih Investitora:

- Fond sa strategijom ulaganja koja podrazumijeva izlaganje većim rizicima (rizičniji fond) ima prednost pri kupovini rizičnijih finansijskih instrumenata u odnosu na manje rizičan fond koji ima prednost pri prodaji takvih instrumenata,
- Fond sa strategijom ulaganja koja podrazumijeva manje izlaganje rizicima (konzervativniji fond) ima prednost pri kupovini manje rizičnih finansijskih instrumenata u odnosu na rizičniji fond,
- Prednost prilikom ulaganja u neki finansijski instrument ima fond čija imovina zbog uplata klijenata raste brže ili se razumljivo može procijeniti da će brže rasti, odnosno fond koji relativno ima više novčanih sredstava raspoloživih za kupovinu, odnosno fond koji se smatra više podinvestiranim u tom finansijskom instrumentu u odnosu na njegovu strategiju ulaganja,

- Prednost prilikom prodaje nekog finansijskog instrumenta ima fond čija se imovina zbog isplata Investitorima brže smanjuje ili se razumljivo može procijeniti da će se brže smanjivati, odnosno fond koji je udaljeniji od ciljane količine tog finansijskog instrumenta u smislu njegove strategije ulaganja.

Ista načela vrijede i prilikom upisa finansijskih instrumenata putem primarne emisije.

Kada je to moguće i opravdano, a u svrhu postizanja najpovoljnijih uslova za Investitore, moguće je grupisati naloge te plasirati „grupne naloge“ za kupovinu ili prodaju za račun pojedinih fondova pri čemu je Društvo tokom istog radnog dana dužno osigurati pravednu raspodjelu realizovanih naloga i troškova koji iz njih proizilaze između fondova. Ukoliko je to moguće, alokacija transakcija po fondovima sprovodi se po prosječnoj cijeni postignutoj u tom radnom danu, kako bi se osigurao fer i jednak tretman svih Investitora.

Trgovanje Društva za vlastiti račun

Trgovanje za vlastiti račun predstavlja sve transakcije koje Društvo obavi sa vlasničkim i dužničkim hartijama od vrijednosti, stranim valutama, plemenitim metalima i derivatima, akcijama i udjelima u zatvorenim i/ili otvorenim investicionim fondovima, repo poslove, depozite kod kreditnih institucija i pozajmica putem tržišta novca.

Društvo će osigurati da njegovi interesi ne dolaze u sukob sa dužnostima ili obavezama Društva prema Investitorima i/ili fondovima kojima Društvo upravlja.

Društvo ne smije biti direktno ili indirektno uključeno u transakciju u koju su uključeni i fondovi kojima Društvo upravlja ili pregovarati i ugovarati poslove u ime Društva sa drugim osobama, čime bi ono bilo u neprihvatljivom položaju u odnosu na fondove kojima Društvo upravlja.

Društvu je zabranjeno zaključivati transakcije na osnovu povlaštenih informacija i glasina bilo za svoj račun bilo za račun fondova kojima upravlja.

Između Društva i fondova u pravilu dopuštene su samo sljedeće novčane transakcije: plaćanje naknada za upravljenje imovinom, naknade za uspješnost, plaćanje ulaznih i izlaznih naknada, te ostalih troškova fondova koje Društvo može fakturirati fondovima saglasno zakonskim i podzakonskim aktima.

Odnosi sa vlasnikom Društva

Poslovi Društva u potpuno su kadrovski i organizaciono odvojeni od poslova vlasnika Društva. Prilikom donošenja investicionih odluka Društva moguće su rizične situacije koje dovode do sukoba interesa između fondova pod upravljanjem Društva i vlasnika Društva. Potencijalni sukob interesa smanjuje se na najmanju moguću mjeru na način da:

- vlasnik Društva neće sticati ili otuđivati imovinu društva kojom Društvo upravlja za svoj račun;
- vlasnik Društva ne smije preduzimati radnje i aktivnosti na način da ostvaruje materijalni ili finansijski interes na uštrb imovine fondova kojima Društvo upravlja;
- Društvo ni u kom slučaju prilikom obavljanja svojih poslovnih aktivnosti ne smije favorizovati interese vlasnika Društva ispred interesa Investitora u fondovima kojima upravlja;
- u slučaju trgovanja za vlastiti račun, vlasnik Društva je dužan suzdržati se od učestalog

- trgovanja;
- Društvu je zabranjeno ulagati imovinu fondova kojima upravlja u finansijske instrumente kojima je vlasnik Društva izdavalac.

IV LIČNE TRANSAKCIJE

Lična transakcija u smislu ove Politike je transakcija sa finansijskim instrumentom koju izvrši relevantno lice ili se izvrši u ime i/ili za račun relevantnog lica ako relevantno lice djeluje izvan djelokruga aktivnosti koje obavlja kao relevantno lice, odnosno ako je transakcija izvršena za račun relevantnog lica ili lica sa kojim je relevantno lice u srodstvu ili sa kojim je usko povezana u smislu člana 2. tačka j) Pravilnika o poslovanju društva za upravljanje investicionim fondovima, odnosno lice čiji je odnos sa relevantnim licem takve prirode da relevantno lice ima direktan ili indirektan materijalni interes od ishoda transakcije, a koji nije provizija ili naknada za izvršenje transakcije.

Relevantna lica trgovanjem finansijskim instrumentima za vlastiti račun ni u kojem slučaju ne smiju staviti vlastite interese ispred interesa Investitora i fondova sa kojima Društvo upravlja i samog Društva, a trgovanje mora biti, po količini i načinu, dio uobičajene ulagačke/investicione prakse isključivo sa ciljem ulaganja, a ne špekulisanja.

Pri tome radnje vezane uz takvo investiranje ne smiju umanjiti vrijeme i pažnju koju posvećuju aktivnostima Društva kao relevantno lice.

Investitori, odnosno fondovi kojima Društvo upravlja su uvijek na prvom mjestu, Društvo na drugom, a lični interesi na trećem mjestu.

4.1. Prijava namjere sticanja/otuđenja finansijskih instrumenata

Zaposleni Društva su dužni namjeru kupovine ili prodaje pojedinih finansijskih instrumenata prethodno pisanim putem prijaviti Middle office-u i Upravi Društva te ishodovati pisano odobrenje Uprave za realizaciju transakcije. Odobrenje za trgovanje će Uprava izdati bez odgađanja, nakon konsultacija sa jedinicom Front office i njihove potvrde da takvo trgovanje nije u suprotnosti sa interesima fondova, tj. načelima ove Politike.

Prije trgovanja za vlastiti račun, članovi Uprave Društva o svojoj namjeri su dužni pisano upoznati Upravni odbor Društva, jedinicu Front office i jedinicu Middle office, a odobrenje za trgovanje će im izdati Upravni odbor Društva bez odgađanja u slučaju nepostojanja prepreka za trgovanje.

Sklapanjem ugovora o radu svi zaposleni Društva dužni su jedinici Middle office-u prijaviti popis finansijskih instrumenata u vlasništvu, te su prilikom raskidanja radnog odnosa dužni predati popis finansijskih instrumenata u vlasništvu u trenutku odlaska (Obrazac 1 – Izjava o vlasništvu nad finansijskim instrumentima“ koji je sastavni dio ove Politike).

Svi zaposleni dužni su Middle office-u dostavljati kvartalne prijave o transakcijama finansijskim instrumentima za vlastiti račun (Obrazac 2 – Kvartalna prijava o ličnim transakcijama“ koji je sastavni dio ove Politike).

4.2. Zabranjene aktivnosti

Iako nije moguće u cjelosti definisati sve zabranjene aktivnosti kojima bi se prekršile odredbe ove Politike, one nesumnjivo uključuju sljedeće aktivnosti:

- Lične transakcije lica kojima su takve transakcije zabranjene na osnovu zakonskih propisa;
- Zloupotreba ili nepropisno otkrivanje povlaštenih informacija ili drugih povjerljivih podataka koje se odnose na Investitora, fondove kojima Društvo upravlja ili transakcija sa Investitorom, odnosno fondom kojim Društvo upravlja ili za račun investitora, odnosno fonda kojim Društvo upravlja;
- Lične transakcije koje su u sukobu ili postoji mogućnost da dođu u sukob sa fondovima kojima Društvo upravlja i/ili obavezama Društva u skladu sa odredbama zakonskih propisa;
- Savjetovanje ili nagovaranje drugog lica na transakciju sa finansijskim instrumentima na način koji prelazi ovlaštenja relevantnog lica ili je izvan odredbi ugovora o pružanju usluga;
- Otkrivanje bilo kojeg podatka ili mišljenja drugoj osobi osim u okviru redovnog ovlaštenja ili ugovora o pružanju usluga, ako relevantno lice zna ili je trebala znati da će kao posljedicu tog otkrivanja to drugo lice sklopiti transakciju ili savjetovati ili nagovarati treće lice da učini isto;
- Lične transakcije neposredno prije kupovine ili prodaje od strane fonda pod upravljanjem Društva sa ciljem da se iskoristi promjena cijene koja je rezultat transakcije fonda;
- Otkrivanje materijalnih i tajnih informacija koje bi mogle uticati na cijenu;
- Trgovanje finansijskim instrumentima na osnovu saznanja o rezultatima analize emitenta izdavaoca prije nego su ti rezultati poznati svima.

4.3. Tajnost podataka

Svi podaci prikupljeni o transakcijama zaposlenih Društva i članova Uprave biće tretirani kao strogo povjerljivi, te čuvani kao tajni od strane jedinice Middle office. Isti će biti dostupni isključivo na Zahtjev Uprave Društva, Upravnog odbora, interne kontrole, revizije, odnosno u slučaju zakonske i/ili regulatorne obaveze Društva.

Osnovno je načelo, na kojem se zasniva ugled Društva i povjerenje Investitora, povjerljivost u obavljanju poslova i djelatnosti Društva i odgovornost čuvanja tajnosti podataka i obavještenja, te se od zaposlenih traži da se pridržavaju tog načela i nakon prestanka njihovog radnog odnosa sa Društvom.

Zaposleni Društva i povezana lica kojima su pri obavljanju svakodnevnih radnih zadataka ili pri obavljanju djelatnosti Društva dostupni podaci o Investitorima, njihovim udjelima,

uplatama i isplatama, investicionoj politici, internim aktima i analizama, poslovnim vezama i svim ostalim podacima bitnim za donošenje odluka ili podacima koji se prema zakonskim i podzakonskim aktima i dobrim poslovnim običajima smatraju tajnim, dužni su zaštititi i čuvati te podatke kao poslovnu tajnu.

4.4. Zabrana trgovanja akcijama/udjelima investicionih fondova kojima upravlja Društvo

Jedinica Middle office ima ovlaštenje zabraniti trgovanje akcijama ili udjelima u fondovima kojima Društvo upravlja, ukoliko procijeni da postoji mogućnost ostvarivanja profita zbog povlaštenih informacija relevantnih lica.

Middle office e-mail porukom obavještava sva relevantna lica Društva o zabrani trgovanja akcijama/udjelima. Takođe, kada nastupe uslovi za prestanak zabrane, Middle office obavještava sva relevantna lica Društva o prestanku zabrane.

Prilikom provjera kvartalnih prijava relevantnih lica o ličnim transakcijama, Middle office provjerava i jesu li relevantna lica poštovala zabranu trgovanja. Izuzetak od zabrane trgovanja fondovima su od prije postojeći trajni nalozi (nalozi do opoziva).

V POVJERLJIVE I POVLAŠTENE INFORMACIJE, KOMUNIKACIJA ZAPOSLENIH

5.1. Povjerljive i povlaštene informacije

Relevantna lica su dužna sa povjerljivim i povlaštenim informacijama postupati na odgovarajući način i sa dužnom pažnjom. Sve takve informacije koriste se samo u posebne svrhe ili u okviru transakcija za koje su pružene, te se iste komuniciraju samo ako je to nužno, (saglasno „need to know“ načelu), kako bi primaoci mogli izvršiti dodijeljene dužnosti i to u skladu sa uslovima ugovora o povjerljivosti. Kod pružanja navedenih informacija, primaocu je potrebno jasno iznijeti prirodu informacija koje dobija.

Povlaštena informacija je informacija precizne naravi koja nije bila javno dostupna i koja se posredno ili neposredno odnosi na jednog ili više izdavaoca finansijskih instrumenata ili na jedan ili više finansijskih instrumenata, te koja bi kada bi bila javno dostupna, vjerovatno imala značajan uticaj na cijene tih finansijskih instrumenata ili na cijene povezanih izvedenih finansijskih instrumenata. Smatra se da takva vjerovatnoća značajnog uticaja postoji ako bi razumni investitor vjerovatno uzeo u obzir takvu informaciju kao dio osnove za donošenje svojih investicionih odluka.

Povjerljiva informacija je svaka informacija u vlasništvu Društva koja nije javno dostupna ili informacija koja pruža spoljašnji izvor (poput investitora ili trećih strana) očekujući da će iste biti zadržane kao povjerljive, te da će se koristiti isključivo u svrhu za koju se pružaju (npr. lične informacije, uputstva/nalozi/transakcije/pozicije fondova kojima Društvo upravlja, Investitori i dr.).

Povjerljive informacije mogu biti u usmenom, pisanom, elektronskom i ostalim oblicima.

„**Need to know**“ načelo znači da bi zaposleni trebali saopštavati povjerljive informacije isključivo u svrhu propisnog obavljanja svojih radnih dužnosti i u skladu sa uslovima ugovora o povjerljivosti, osim ako zakon ne nalaže njihovu objavu. Načelo „need to know“ primjenjuje se na sve zaposlene.

Za lica zadužena za izvršavanje naloga koji se odnose na finansijske instrumente, povlaštena informacija takođe znači informaciju koju je prenio Investitor i odnosi se na naloge Investitora ili fond kojim Društvo upravlja u izvršavanju, koja je precizne naravi, koja se neposredno ili posredno odnosi na jednog ili više izdavaoca finansijskih instrumenata ili na jedan ili više finansijskih instrumenata, i koja bi kada bi bila javno dostupna vjerovatno imala značajan uticaj na cijene tih finansijskih instrumenata ili na cijenu povezanih izvedenih finansijskih instrumenata.

Smatra se da je informacija precizne naravi ako:

- navodi skup okolnosti koji postoji ili se u razumnoj mjeri može očekivati da će postojati ili događaj koji nastao ili se u razumnoj mjeri može očekivati da će nastati,
- je dovoljno specifična da omogući donošenje zaključka o mogućem učinku tog skupa okolnosti ili događaja na cijene finansijskih instrumenata ili povezanih izvedenih finansijskih instrumenata.

Smatra se da takva vjerovatnoća značajnog uticaja informacije postoji, ako bi razumni investitor takvu informaciju vjerovatno uzeo u obzir kao dio osnove za donošenje svojih investicionih odluka.

Informacija se smatra javnom samo ako se ista javno objavi ili na drugi način stavi na raspolaganje javnosti.

5.2. Komunikacija zaposlenih

Zaposleni povjerljive podatke smiju podijeliti samo sa drugim zaposlenim Društva ako je za to potrebno za poslovanje. Dužni su oprezno distribuisati e-maileve, povjerljive dokumente, zapisnike i slično. Takvi podaci ne smiju se davati u bilo kojem formatu izvan Društva bez odobrenja uprave i Middle office-a.

U komunikaciji sa Investitorima zaposleni Društva moraju postupati pošteno, savjesno i profesionalno, u najboljem interesu fondova kojima Društvo upravlja, Investitora i integriteta tržišta. Pri tome moraju svoje preporuke i savjete zasnivati na informacijama dobijenim od Investitora o njihovom finansijskom statusu, iskustvu u investiranju i investicionim ciljevima, a nikako na osnovu vlastitih pretpostavki ili argumenata.

Zaposleni ne smiju davati izjave, niti pismene niti usmene, koje neistinito predstavljaju vlastite kvalifikacije ili kvalifikacije Društva, ili uslugu koju su oni lično ili Društvo sposobni pružiti Investitoru.

Društvo će osigurati da promotivne informacije budu cjelokupne, istinite, jasne, nepristrasne, da ne dovode Investitore u zabludu u pogledu ulaganja u fond kojim Društvo upravlja, te da budu u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Zaposleni ne smiju zloupotrebljavati nestručnost Investitora u smislu pribavljanja poslovne koristi za sebe ili bilo koje povezano lice, izbjegavati prikazivanje ličnog mišljenja i procjena kao činjenica, te nastojati objasniti Investitoru stručnu terminologiju koju koriste pri prezentaciji.

Zaposleni ne smiju davati nikakve garancije, implicitno i eksplicitno, o budućem prinosu fonda kojim upravlja Društvo ili nekih drugih investicionih instrumenata. Investitoru se mora prezentovati tačna informacija o prirodi i rizičnosti pojedinih ulaganja, a u slučaju davanja informacije o prošlim prinosima zaposleni mora preduzeti sve potrebne korake da bi osigurao da je informacija koju daje tačna i potpuna i da je Investitor razumio da prinos u prošlosti nije garancija prinosa u budućnosti.

Zaposleni Društva također ne smiju:

- Direktno ili indirektno koristiti novčana sredstva, imovinu ili druge pogodnosti koje pruža Društvo za nezakonito postupanje;
- Unijeti ili navesti nekoga da unese netačan ili nepotpun podatak u službene dokumente ili računovodstvenu evidenciju Društva;
- Direktno ili indirektno koristiti novčana sredstva ili drugu imovinu Društva u političke ili dobrotvorne svrhe, čak i ako nisu protivzakonite, bez pismenog odobrenja Uprave Društva;
- Navesti Društvo na sklapanje posla sa drugim licem u kojoj oni ili član njihove porodice ima finansijski ili drugi interes, osim ako su za sklapanje takvog posla dobili pismeno odobrenje Uprave Društva;
- Potpisivati dokumente ili donositi poslovne odluke koje ne spadaju u obim njihovih ovlaštenja.

Niti jedan zaposleni ne smije sticati ličnu korist ili profit na osnovu poslovne prilike ili investicije koja ime se ukaže kao rezultat njihove povezanosti sa Društvom, a u pogledu koje je zaposleni svjestan da se od Društva, odnosno fondova kojim Društvo upravlja može očekivati učestvovanje u takvoj prilici/investicije, bez da prvo obavijesti Društvo o svim relevantnim činjenicama i traži pismeno odobrenje Uprave Društva.

5.3. Pokloni i povlastice

Pokloni i povlastice koje zaposleni Društva smiju primati ili dati su preciznije regulisani Pravilima profesionalnog i etičkog ponašanja zaposlenih.

VI GLASANJE NA SKUPŠTINAMA I OSTVARIVANJE DRUGIH PRAVA KOJA PROIZILAZE IZ HARTIJA OD VRIJEDNOSTI I DRUGIH FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE NALAZE POD UPRAVLJANJEM

Društvo je dužno prilikom glasanja na redovnim i vanrednim skupštinama rukovoditi najboljim interesima svojih Investitora, odnosno najboljim interesima fondova kojima Društvo upravlja. Društvo svoje glasačko pravo ostvaruje na osnovu vlastite procjene o uticaju odluke skupštine na vrijednost akcija, te će podržavati one odluke za koje smatra da će povećati vrijednost akcija, a glasaće protiv odluka za koje vjeruje da će imati negativan uticaj na vrijednost akcija.

O učestvovanju na skupštinama i glasačkoj politici, Društvo odlučuje za svaku skupštinu posebno, ali uvijek u najboljem interesu svojih Investitora, odnosno fondova kojima upravlja. Prijedlog o učestvovanju na skupštini podnosi jedinica Front office uz obrazloženje zašto se predlaže učestvovanje na skupštini.

Odluku o učestvovanju na skupštinama, odnosno o glasanju na istima, donosi nadležni član Uprave Društva na prijedlog jedinice Front office. U slučaju fizičke odsutnosti člana Uprave moguće je i donošenje odluke telefonskim putem ili e-mailom.

Na skupštini pojedinog društva može učestvovati jedan od članova Uprave Društva, odnosno ovlašteno lice (zaposleni) Društva, a u slučaju da se glasačko pravo delegira na treće osobe, njima će se dati precizna uputstva za glasanje.

VII DELEGIRANJE

Društvo za upravljanje može trećim licima delegirati poslove koje je dužno obavljati, ako se delegiranje sprovodi iz objektivnih razloga i isključivo sa ciljem povećanja efikasnosti obavljanja tih poslova, Društvo mora dokazati da je treće lice kvalifikovano i sposobno za obavljanje delegiranih poslova, da je stručno izabrano i da Društvo može u svako doba učinkovito nadzirati obavljanje delegiranih poslova kako se time ni na koji način ne bi ugrozili interesi Investitora odnosno fondova kojima Društvo upravlja.

VII PRIJAVA SUKOPA INTERESA

Svaki zaposleni u Društvu dužan je Upravi i/ili Upravnom odboru prijaviti svaki mogući sukob interesa, kao i svaki pritisak ili neprimjereni uticaj kojem je izložen u obavljanju svojih poslova i dužnosti.

Društvo je dužno čuvati i redovno ažurirati podatke o poslovima koje je obavilo u sklopu djelatnosti upravljanja fondovima ili koji su obavljani za račun Društva, a u kojima se pojavio ili se može pojaviti sukob interesa koji može imati štetne posljedice za interese jednog ili više fondova kojim Društvo upravlja ili za interese Investitora.

Broj: UO - /16
Datum: 13.04.2016.god

Predsjednik Upravnog odbora

Vladimir Šajatović

Prilog 1 –

OBRAZAC 1 - „Izjava o vlasništvu nad finansijskim instrumentima“

IZJAVA O VLASNIŠTVU NAD FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA

Ova Izjava podnosi se saglasno odredbama Politike upravljanja sukobom interesa i ličnih transakcija Društva za upravljanje investicionim fondovima „MANAGEMENT SOLUTIONS“ d.o.o. Banja Luka prilikom sklapanja Ugovora o radu, odnosno prilikom prekida radnog odnosa sa Društvom.

Ime i prezime radnika: _____

Radno mjesto: _____

Datum prijave: _____

Redni broj	Naziv finansijskog instrumenta	Količina	Vrijednost
1			
2			
3			
4			
5			

Potpis radnika: _____

Napomena: Podaci o vlasništvu nad finansijskim instrumentima uključuju i podatke lica sa kojima je relevantno lice koje podnosi prijavu u srodstvu. Lica sa kojima je relevantno lice u srodstvu se za potrebe ove prijave smatraju bračni drug ili bilo kje drugo lice koje se po nacionalnom pravu smatra izjednačenom sa bračnim drugom, uzdržavano dijete ili pastorak i bilo koji drugi srodnik relevantnog lica koja je sa relevantnim licem provela u zajedničkom domaćinstvu najmanje jednu godinu od dana lične transakcije.

Prilog 2 –

OBRAZAC 2 - „Kvartalna prijava radnika o trgovanju finansijskim instrumentima za vlastiti račun“

KVARTALNA PRIJAVA O LIČNIM TRANSAKCIJAMA

Ime i prezime radnika: _____

Radno mjesto: _____

Datum prijave: _____

Redni broj	Naziv finansijskog instrumenta	Količina	Vrijednost
1			
2			
3			
4			
5			

Potpis radnika: _____

Napomena: Podaci o vlasništvu nad finansijskim instrumentima uključuju i podatke lica sa kojima je relevantno lice koje podnosi prijavu u srodstvu. Lica sa kojima je relevantno lice u srodstvu se za potrebe ove prijave smatraju bračni drug ili bilo kje drugo lice koje se po nacionalnom pravu smatra izjednačenom sa bračnim drugom, uzdržavano dijete ili pastorak i bilo koji drugi srodnik relevantnog lica koja je sa relevantnim licem provela u zajedničkom domaćinstvu najmanje jednu godinu od dana lične transakcije.